

MUSSOLINI SE JE POŽURIL IZ AFRIKE

Kaže, da so ga zaskrbeli porazi njegovih čet na Španskem, ki se dalje umikajo pred zmagovitimi republikanci

RIM. — Diktator Mussolini se je včeraj nenadoma vrnil s svoje afriške ture, dva dni prej kot je bilo prvotno določeno. Uradno poročilo pravi, da se je vrnil, da "prevzame direktno vodstvo italijanske zunanje politike".

PARIZ. — Francosko zunanje ministerstvo je v stalni zvezi z angleškim zunanjim uradom, očitno prepričano, da se je Mussoliniju tako mudilo do zdaj, da "prevzame direktno vodstvo italijanske zunanje politike".

MADRID. — Čete generala Jose Miaja so včeraj začele napadati rebelno armado oporišče Sigüenza, 72 milj severovzhodno od Madrida. Vladni letalci, ki z bombardiranjem pripravljajo teren naglo prodirajočim vladnim četam, so bombardirali enega od rebelnih vojaških in municijskih virov, ki so bili tam koncentrirani. Medtem pa so mednarodne brigade, katere vodi Garibaldijev bataljon italijanskih protifašistov, že začele napadati prvo rebelno obrambno linijo pred Sigüenza.

Umik rebelnih čet, ki jih vodi general Mola, se je medtem spremenil v beg. Vladne čete pri (Dalje na 2. str.)

Razstava mladih umetniških aspirantov

Sicer smo že dvakrat opozorili na razstavo del učencev in učenec Jugoslovanske šole moderne umetnosti, ki je pod pokroviteljstvom vodstva Narodnega doma, vodi jo pa naš splošno znani umetnik H. G. Perušek. Tudi mislimo, da ne bo odveč, ako to ponovno storimo, da se ne pozabi. Razstava bo odprta v soboto zvečer in bo zaključena v nedeljo zvečer (27. in 28. marca). Vršila se bo v spodnji dvorani Narodnega doma na St. Clair Ave. Dela učencev, ki bodo razstavljena to pot, so nekaj izrednega in jih doslej ni še nihče videl razen učencev in učitelja. Naši čitatelji so prijateljsko opozorjeni, da ne pozabijo tega zanimivega in važnega kulturnega dogodka in da si pridejo ogledati slike Peruškovih učencev in učenec.

Fant v koliziji

Richard Vehovec, 16letni sin mestnega odbornika Antona Vehovca, je imel včeraj smolo, da je na Lake Shore Blvd. trčil v neki drug avtomobil, ki je tam čakal rdeče luči. Navzoči prometni stražnik je poročal, da je fant izgubil kontrolo nad svojim avtom. Clevelandska mestna postava ne dovoljuje voziti avtomobila osebam pod 18 letom starosti.

Gospodinjki odsek SND

Danes ob 8. zvečer se vrši seštanek gospodinjkega oseka S. N. Doma na St. Clair Ave., radi nedeljske prireditve. Prosi se, da se članice udeležijo.

Lewisov cilj je unioniziranje avtomobilске prestolice

Iz "openšarske" trdnjave hoče napraviti unijsko trdnjavo. To bo najvažnejša pridobitev v sedanjem boju. Henry Ford bo prišel na vrsto letošnje poletje

DETROIT. — Boj v avtomobilski industriji, ki se je začel s stavko pri General Motors, je več kot boj za višje meze in boljše delovne pogoje: je boj za udrditev unionizma v Detroitu, notoričnem "openšarskem" središču avtomobilске industrije v Združenih državah. S tega vidika je bila pogodba med CIO in korporacijo G. M. izredno važna z unijskega vidika, ker je C. I. O. z njo zlomil prvo obrambno linijo detroitske openšarske fronte. Boj Chryslerjevih delavcev je drugi korak v to smer. Tretji korak bo naperjen proti Fordu.

Unionizacija Detroita napreduje skokoma. UAW (unija avtomobilskih delavcev), ki je imela pred šestimi meseci pičlih dva tisoč članov, jih ima danes nad sto tisoč! V tovarni družbe Kelsey-Hayes je imela pred 6 meseci samo 40 članov, danes jih ima nad pet tisoč! O tem, da je v njenih vrstah večina Chryslerjevih delavcev, se več ne dvomi. Pristopne karte prihajajo v tolikšnem številu, da jih je nemogoče sproti razporediti in vpisati. Vsi unijski organizatorji UAW in CIO imajo polne roke dela. Detroitsko delavstvo je spoznalo, da ima v UAW in CIO svojega edinega resničnega zaveznika, ki mu lahko pomaga zlomiti arogantnost avtnih magnatov. Zato se jima z vso naglico pridružuje.

Na delu je več kot sto organizatorjev in UAW ima v mestu že 156 krajevnih unijskih, dočim jih je bilo še v decembru samo okrog 50. Unijsko vodstvo ne šteje z energijo niti z denarjem. Tudi slednjega bo dovolj, saj pravi, da ima že 250 tisoč članov in mesečna članarina je en dolar. Pogodba z General Motors sicer ne določa odtegovanja članarine od meze, zato pa daje unijskim članom pravico nositi pri delu unijski znak, ki je vsak mesec drugačen, s čimer so člani moralno prisiljeni, da redno poravnajo svojo mesečno članarino; kajti nihče ne bo hotel, da bi vsi njegovi tovariši vedeli, da ni točen plačnik mesečne članarine.

Lewis in njegovi pomočniki so zdaj mnenja, da bo treba najprej "konsolidirati dosedanje zmage", preden se bo šlo naprej z bojem. Novo unijsko članstvo je treba trdno organizirati. Ko bosta UAW in CIO opravila s Chryslerjem in konsolidirala dosedanje pridobitve v avtni industriji, bo prišel na vrsto Ford.

Izredni občni zbor Cankarjeve ustanove

V soboto ob pol osmih zvečer se vrši izredni občni zbor Cankarjeve ustanove in sicer v Delavskem domu na Waterloo Rd. Napredni element mora kmalu izvršiti svoj nalog, kajti če bomo preveč cinali, bo to slabo izpričevalo za nas vse, zato je potrebno, da se tega zbora udeležijo vsi društveni zastopniki, kakor tudi člani posamezniki.

Mnogi zastopniki za Cankarjevo ustanovo se niso niti enkrat udeležili seje, kar je pač brezbržnost do naše ustanove in prav tako do njihovega društva. Upamo, da se bodo v soboto vsi izkazali, da jim je res za uresničenje napredne revije, in prišli na sejo oziroma izredni občni zbor.

Na zboru se bo tudi razdelilo certifikate ali "kulturne" delnice, katere bodo zastopniki izročili društvenim tajnikom. Direktorij Cankarjeve ustanove.

Stavka v Girardu, O., se nadaljuje

Sedeči stavkarji se dobro držijo in morala med njimi je izvrstna. Sodne prepovedi se niso ustrašili. Policija se ne upa metati bomb

GIRARD, O. — (Poroča slovenski stavkar) — Sit-down stavka v tukajšnji usnjarski tovarni firme Ohio Leather Co., ki jo vodi unija CIO, se nadaljuje in povoljno razvija. Vsak večer se vrši v tovarni koncert godbe na pihala (osem mož), poje in pleše se tudi in tudi drugačne zabave je dovolj. Morala med stavkarji je izvrstna; tudi disciplina je vzorna. V tovarni so ostali skoro vsi delavci in delavke — okrog 400 moških in 200 žensk.

V petek je prišel k nam šerif okraja Trumbull ter nam prečital sodno prepoved, ki jo je dala kompanija na okrajnem sodišču. Zapovedano nam je bilo, da se takoj umaknemo iz tovarne. Mi smo to odločno odklonili. Kakšne korake bo sedaj podvzel šerif, ne vemo, toda mi smo odločni vztrajati, tudi če bi se proti nam poslužil sile, o čemer pa dvomimo, ker smo delavci stoprocentno organizirani in ker tudi javnost v splošnem simpatizira z našim bojem.

V našem boju nas odlično podpirajo tudi jeklarski delavci iz vseh bližnjih mest. Stavkarji smo razdeljeni na oddelke in vršimo piketno službo prav po vojaško, s to razliko, da je disciplina popolnoma prostovoljna. Pred tovarno je tudi vedno mnogo avtomobilov, prav kakor na kakem semnju.

(Drugo poročilo iz Girarda omenja, da so tamonjske okrajne oblasti v skripih in da ne vedo, kaj storiti. Stavkarje bi poskušali izgnati iz tovarne s silo, toda se bojijo, da se ne bi zgodilo kaj hudega. V tovarni imajo namreč zalogo kislin hude eksplozivne moči in policija se ne upa metati v tovarno solzavičnih bomb, ker se boji, da bi bombe zanele eksplozivno kislino.)

Smrtna kosa

V ponedeljek zvečer je preminul v bolnišnici Lakeside Paul Bogadek, star 49 let in doma iz sela Petrijenec na Hrvatskem. Tukaj zapuščala žena Katarino in brata Steva, v Pittsburghu pa brata Franka. Stanoval je na 1106 East 64 st. Bil je član društva št. 22, HBZ. Pogreb se bo vršil iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinov v četrti v cerkvi sv. Pavla in na pokopališču Kalvarijo.

Popravek

V včerajšnji izdaji je bil v oglašju Franka Klemenčiča napačen naslov. Njegov naslov je 1051 in ne 1052 Addison rd. Telefonska številka je Henderson 7757.

V bolnišnico

Svetkova ambulanca je odpeljala v bolnišnico Glenville Antona Sivca, 641 Voelker ave.

Kultura

VAJA IN SEJA

Danes zvečer je seja dram. zbora "Ivan Cankar." Pridite polnoštevilno, da ukrenemo gledališke prireditve za časa konvencije SNPJ. Pred sejo pa je vaja za enodejanko "Mož gospodinja," katero uprizorimo v nedeljo za čitalnico na Waterloo Rd. Vsi igralci naj bodo na mestu ob 7:30 zvečer. — Odbor.

Bethlehem Steel je priznala CIO

Jeklarska korporacija se je začela pogajati z Lewisovim odborom, kar pomeni nov uspeh za organizirane jeklarske delavce

NEW YORK. — Kampanja CIO za organiziranje jeklarskih delavcev je včeraj zaznamovala nov uspeh, ko je jeklarska korporacija Bethlehem Steel, ki uposluje v petih glavnih tovarnah nad 60 tisoč delavcev, priznala CIO. Korporacija je včeraj naznanila, da se je začela pogajati z Odborom za organiziranje jeklarskih delavcev, katerega je organiziral Lewisov odbor, CIO. Predsednik korporacije Eugene G. Grace je izjavil, da je korporacija pripravljena pogajati se z odborom "kot predstavnikom tistih delavcev, katere reprezentira" t. j. ki so postali člani jeklarske unije.

Bethlehem Steel je tako postala druga velika jeklarska korporacija, ki je formalno priznala unije pod okriljem odbora C. I. O. Prva je bila Carnegie-Ilinois, ki je prva zapustila pol stoletja staro protiujijsko fronto jeklarskih magnatov.

KARAVANSKA POT KRALJICE IZ SABA

PARIZ. — Grof Byron de Prorok, vodja francoske - ameriške ekspedicije v Južni Arabiji, je sporočil, da je njegova odprava v osrčju Arabske puščave odkrila - starodavno karavansko pot, o kateri sodi, da se je je poslužila v bibliji omenjena kraljica iz Sabe, ko je šla obiskat kralja Salomona. Odprava je dalje našla stotine napisov, ki se pečajo s kraljevstvom Sabejcev, o katerem je danes še zelo malo znanega, in sledove nekdanjih zlatih rudnikov v puščavskem gorovju Jemena. Odprava se bliža razvalinam Mesta stolpov, ki je stalo na neki gori. V omenjenih krajih vlada silna vročina, ki doseže v globelih višini 140 stopinj Fahrenheita. Prorok izraža domnevo, da je njegova odprava odkrila eno najbogatejših arheoloških polj (arheologi so znanstveniki, ki brskajo po razvalinah za zgodovinskih podatki o preteklih dobah), kar jih pozna svetovna znanost. Kraj, koder hodi njegova odprava, so med najmanj znanimi na svetu.

Willard Battery

Včeraj je bil dosežen sporazum med clevelandsko družbo Willard Storage Battery in krajevno unijo UAW, ki določa čas in pol za delo ob sobotah, en teden plačanih počitnic, direktne starostne pravice (straight seniority), poravnava razlike med izgubljenim časom in povprečno mezdo iz kompanijske blagajne in vzpostavitev arbitrajskega aparata. Pogodba bo v veljavi 18 mesecev. V tovarni te družbe dela okrog 800 delavcev.

Ujel tri vlomilce

Trije vlomilci so včeraj zjutraj odprli blagajno gledališča Circle in ko jih je pri tem zalotil 60-letni policijski stražnik Philip Grill, sta mu dva nastavila samokrese ter mu zapovedala, da dvigne roke. Stražnik pa je pri tem potegnil svoj samokres ter jima zapovedal, naj orožje spustita na tla, če nočeta, da jima "odstreli glavo". Vlomilca sta se prestrašila in je ubogala. Vsi trije so zdaj v ječi. Grill pa je bil povišan v detektiva.

Splošne stavke v Detroitu zaenkrat ne bo

Županova obljuba, da detroitska policija ne bo nadlegovala mirnih sedečih stavkarjev, je omilila napetost in odstranila nevarnost splošne stavke avtnih delavcev

Vodstvo unije avtnih delavcev dolži Chryslerjevo korporacijo, da je imela vpeljan obširen špijonažni in strahovalni sistem

ZADNJE VESTI

DETROIT. — Governor Frank Murphy je danes povabil Walterja P. Chryslerja in Johna L. Lewisa, da prideta jutri na konferenco v njegovem uradu v Lansingu, Mich. Iz zanesljivega vira je zdaj prišla vest, da sta oba, Chrysler in Lewis sprejela governerjevo povabilo.

DETROIT. — Nevarnost splošne stavke avtnih delavcev v Detroitu, s katero je zapretila unija U. A. W. v odgovor na izgon sedečih stavkarjev iz dveh manjših tovarn, je bila sinoči zaenkrat odpravljena, ko je detroitski župan Frank Couzens obljubil unijskim voditeljem, da se detroitski policijski departament ne bo vmešaval v mirne sit-down stavke. Župan je podal svojo obljubo javno po konferenci z unijskimi voditelji.

Župan je obenem izjavil, da

nima nobenega ugovora proti nameravanemu masnemu shodu avtnih delavcev, ki se ima vršiti danes zvečer na prostoru Calilac Squaru. Detroitška mestna zbornica je včeraj odklonila dovoljenje za ta shod, pričakuje se pa, da bo danes spričo županovega pomirjevalnega stališča ovrгла svoj včerajšnji sklep. Vodstvo unije U. A. W. je včeraj vzlic akciji mestne zbornice odredilo vse potrebno za današnji shod. Predsednik Homer Martin je dejal, da pričakuje, da se bo udeležilo shoda od 100 do 200 tisoč ljudi, da "se pokaže moč delavstva". O splošni stavki, s katero je bil zapretil, ni rekel, da je unija ne bo oklika, kaže pa, da se je zaenkrat zadovoljil z županovo obljubo, da se stavkarjev ne bo nadlegovalo. Misli na nocojšnji masni shod pa ni opustil, ker želi pokazati avtnim magnatom moč detroitskega organiziranega delavstva.

Unijski uradniki so sinoči odprto obdolžili Chryslerjevo korporacijo, da je imela upeljan obširen strahovalni in špijonažni sistem v svojih tovarnah, da je devala unijske delavce na črno listo in da je skrivala zadevne informacije pred La Follettovim senatnim preiskovalnim odborom. (Dalje na 3. str.)

Pozdravi iz Floride

Mrs. Helena Perlin in njena hči Rose pošiljata čitateljem "Enakopravnosti" pozdrave, kjer živita že tretje leto in jima čedalje bolj ugaja. (Tudi nam bi čestokrat bolj ugajalo kje na jugu, zlasti, kadar nas muči siva zimska puščoba z oblaki, mokroto in blatom.)

Žalostna vest

Paulina Prudich je dobila žalostno vest iz Terre Haute, Ind., da je njena mati na smrtni postelji. Stara je 76 let. Več let nazaj so živeli v Alexu, Arkansas. (Dalje na 3. str.)

Stavka poravnana

Pet mesečna stavka v pralni-ceni Menk Bros. 643 E. 103 st., kjer je zaposlenih večje število naših ljudi, je bila te dni poravnana. Stavkarji so dobili zvišano plačo.

Doma iz bolnišnice

John Vitez, 1239 E. 175 st., se je vrnil domov iz bolnišnice in prijatelji ga lahko obiščejo.

DEVET MILIJONOV KITAJCEV STRADA

PEIPING. — Kitajska. — Pomozna komisija, ki je bila poslana v provinco Honan v srednji Kitajski, poroča, da grozi smrt od lakote devet milijonov ljudi, ki prebivajo na površini 13 tisoč štirinajških milj. Lakota je povzročila enoletna suša, ki je uničila vse poljske pridelke. Poprej so imeli v teh krajih skrozi sedem let izredno slabo letino. V mnogih krajih nimajo druge hrane kakor preše od bombaževih semen, ki se navadno uporabljajo za gnojilo. Prebivalstvo nesrečnih krajev je že popolnoma izčrpano in obupano.

MUSSOLINI V LJUBE- ZENSKI AFERI

PARIZ. — Pretekli teden je neka Madeleine de la Ferriere s samokresom streljala na francoskega državnika grofa Chamberuna, češ, da je "uničil njeno ljubezensko idilo z Mussolinijem". Ženska mora biti precej ekscentrična, ker je imela stene ene sobe vse pokrite s slikami Mussolinija in je bila baže tudi zaljubljena v nekega bivšega francoskega premijerja. Oblasti skušajo afero kolikor mogoče potlačiti, ker so vanjo zapletene razne "visoke osebnosti" in da se prepreči zunanjepolitične neprilike.

Sodnik pojasnjuje

Sodnik Samuel H. Silbert je v soboto pojasnil, da ni kritiziral porotnikov in porotnic, ki so oprostili Flossie Hartmanovo, ki je umorila svojega moža, temveč jim samo povedal, da se ne strinja z njimi in da njihova odločitev ni slonela na faktih, temveč na sočutju do obtoženke. Slednja je tekom obravnave dvakrat omedlela in sodnik pravi, da je to nedvomno vplivalo na poroto, ki je nato prenehala biti "misleča mašina" ter postala "človeška" t. j. sočuvstvena. Hartmanova je ubila svojega moža, ki jo je bil zapustil, ko ga je našla v avtomobilu z neko drugo žensko. Pognala mu je v glavo štiri krogle.

Priredi zabavo

Ženski klub Slovenskega doma na Holmes ave. priredi 3. aprila zabavo ob priliki otvoritve prizidanih prostorov.

"Incidentu v Denverju"

Prosperiteta je zopet tu... industrija obratu... je skoro s polno paro... na borzah vre in kipi... korporacije razpisujejo visoke dividende... trgovina cvete... gledališča so polna... šampanje šumi... To je rožnata slika, ki se zrcali iz dnevnega časopisa.

In vendar — — Oni dan je prišel v reliefni urad v Denverju prileten zamo-rec. Imel je delo pri WPA, pred tremi meseci pa so ga odslovili. (Privatna industrija naj ga absorbira!) Že ponovno je prošil za direktni relief. Ni ga dobil... Starec sedi in čaka, da pride predstojnik. Dočaka ga. V reliefnem uradu odjeknejo strelci. Trikrat je počilo. Reliefni predstojnik in dva uradnika obležijo na tleh v krvi — mrtvi, četrti je ranjen in oslepljen.

Tisti večer se je v coloradski postavodaji začela debata o izredni apropiaciji za direktni relief. Par dni nato so guvernerji šestih držav nujno apelirali na Roosevelta, da se prekliche odredba za odslovice 600.000 WPA delavcev, ki se je imela v kratem izvršiti. Po triurni konferenci v Beli hiši je predsednik zagotovil, da se odslo-vitve ne bodo izvršile.

Izgleda torej, da se prosperiteta še ni vrnila. Ne za vse. Več milijonov jih je še, ki so brez dela, brez zaslužka. Koli-ko, nihče ne ve natančno, ker ni statistike. Čudež je, da ni več takih "incidentov", kot je denverski. Vsi elementi, potrebni zanje, so tukaj, in to povsod po deželi, ne le v Denverju — Zakaj so le potrebne ta-ke tragedije, predno se javna uspešnost zgane?

Pustite male k meni...

Nižja poslanska zbornica državne postavodaje v New Yorku je zadnji teden porazila predlog za odobritev dodatka k zvezni ustavi za odpravo otroškega dela. Kardinal Hayes in katoliški škofi, ki so napeli vse sile, da dosežejo ta "človekoljubni" cilj, so lahko zadovoljni. Zakonodajci so klenili, čim so slišali živig biča—političnih represalij nad svojimi glavami. Nevarnost, da bo mladina nežnih let prišla v kremplje države, ki bi utegnili njih neumrjoče duše napolniti z boljševiskim strupom in jih odvrtiti od Boga, je hvalabogu za enkrat odstranjena. Zapojmo: Te Deum laudamus!

Res, sam Roosevelt je brzojavno apeliral na zbornico svoje države, da glasuje za dodatek. Ampak Jim Farley, boss strankine patronaže, tudi New Yorkčan, je molčal. Pravijo, da namerava kandidirati za guvernerja v New Yorku. Katoliški politični mašini se torej ne sme zameriti; zlasti še, ker je sam otrok "svete cerkve".

Kaj če deca nežnih let gara po deset in dvanaest ur na dan za par centov plače, kakor se aktualno godi po več drža-vah Unije! Kaj če se brezvestnim delodajalcem pusti, da še naprej kujejo dobičke iz znoja in solz otrok! Kaj če se deco revežev obsoja v hiranje in prezgodnjo smrt! Vse to ni nič, prijatelji v Kristusu...

Tako je! Mar ni Kristus rekel: Pustite male k meni...? In glejte, prijatelji, to je kot nalašč: Nedolžne dušice imajo najsijsajnejšo priliko, da čim prej zapustijo svoja izgarana telesa ter odrčijo v nebeske višave... (Ampak, kaj ko bi se potem, ko tja prifrčijo, začele ču-doma spraševati, zakaj se tistim, ki so jih gori poslali, ta-ko malo muči v nebesa...?)

Iz stare domovine

Koledarjeva zmeda

Sarajevska "Jugoslovenska pošta" poroča o mični zgodbi-ci, ki se je odigrala v nekem sarajevskem višem uradu. Tam se je zbrala komisija uradnikov, da je določila termin za strokovne izpite nižjih uradnikov. Ker noben član komisije ni imel pri roki koledarja, je prinesel sluga iz sosedne sobe plakat nekega zdravišča, na katerem je bil tudi letni koledar. Komisija je določila, da bodo izpiti v četrtek dne 29. januarja. Izpitnim kandidatom so pismeno naročili naj se javijo k izpitu dne 29. januarja zjutraj.

Ko se je izpitna komisija v četrtek zbrala, se ni pojavil pred njo noben kandidat. Komisija je čakala in čakala, dokler se naposled ni naveličala in se razšla. Pač pa se je prihodnji dan, v petek, v določeni dvorani kar trdo izpitnih kandidatov. Sedaj pa so ti zamenjani na komisijo, ki je od nikoder ni bilo.

Seveda je bila uvedena preiskava. Izkazalo se je, da je bil sluga prinesel komisiji, ko je določala dan izpitov, plakat s koledarjem lanskega leta. Lani je res padel 29. januar na četrtek, letos pa na petek. Člani komisije so si menda iz komodnosti zapomnili samo četrtek, kandidati pa, ki jim je bil sporočen le datum, so pravilno prišli v petek, ko je bilo letos 29. januarja.

Dolgovi Jugoslavije

Jugoslovansko finančno ministrstvo je preko agencije Avala izdalo pregled državnih dolgov do 1. januarja 1937. Iz omenjenega pregleda je razvidno, da znašajo zunanji dolgovi Jugoslavije okrog 45 milijard dinarjev, notranji dolgovi pa skoro 8 milijard. Zunanji in notranji dolgovi Jugoslavije znašajo torej okrog 53 milijard dinarjev.

Produkcija zlata

Produkcija zlata v Jugoslaviji se zadnja leta vedno zvišuje in je lani dosegla že 2744 kilogramov. Če se računa kilogram čistega zlata 50.000 dinarjev, je znašala vrednost te produkcije nad 137 milijonov dinarjev. Zlato je v glavnem postranski produkt bakrene in drugih rud. Največji del produkcije odpade na bakreni rudnik v Boru. Drugi rudniki, iz rude katerih se tudi pridobiva zlato, so Sv. Varvara pri Peku, Neresnica pri Kučevem in Trošnik pri Fočnici v Bosni.

Odkrit zločin

Lani meseca junija se je pri takozvani "Cesarski kamri" med Zagorjem in Konjšco utopila v Savi 21-letna Marija Klančičarjeva iz Bukovja pri Zagorju. Po osmih mesecih je prišlo na dan, da jo je pahnili v Savo njen bivši ljubimec, ki se je po zločinu poročil z drugo.

666 ustavi **PREHLAD in VROČINO** TEKOCINA, TABLETI MAZIL, NOSNE KAPLIJICE prvi dan Glavobol pa v 30 minutah Poskusite "Rub-My-Tism" — Najboljše mazilo na svetu.

FRIGIDAIRE 36

Prihranite si \$28 pri nakupu. Vsi novi, še v zabojih **NORWOOD APPLIANCE AND FURNITURE COMPANY** Jerry Bohinc in John Susnik, lastnika 6104 St. Clair Avenue ENDICOTT 3634 Odprto zvečer

DAMO

Maytag pralne stroje v najem samo \$1.00 na teden

Norwood Appliance and Furniture Co. Jerry Bohinc in John Susnik, prop. 6104 St. Clair Avenue ENDICOTT 3634

SPLOŠNE STAVKE V DETROITU ZAENKRAT NE BO

(Dolje s 1. strani)

sekom. Martin je izjavil, da ima unija neovrgljive dokaze o točnosti svojih obdolžb in organizator Frankenstein je pokazal reporterjem fotostatične kopije dokumentov, ki potrjujejo resničnost teh obdolžb. Martin je izjavil, da bo unija predložila ves ta dokazilni material La Follettovemu odseku, ki se bavi s preiskovanjem industrijske špijonaže. Martin dolži korporacijo, da

je direktno kršila Wagnerjev zakon o delavskih odnošajih, ko je metala na cesto delavce zaradi njihovih unijskih aktivnosti.

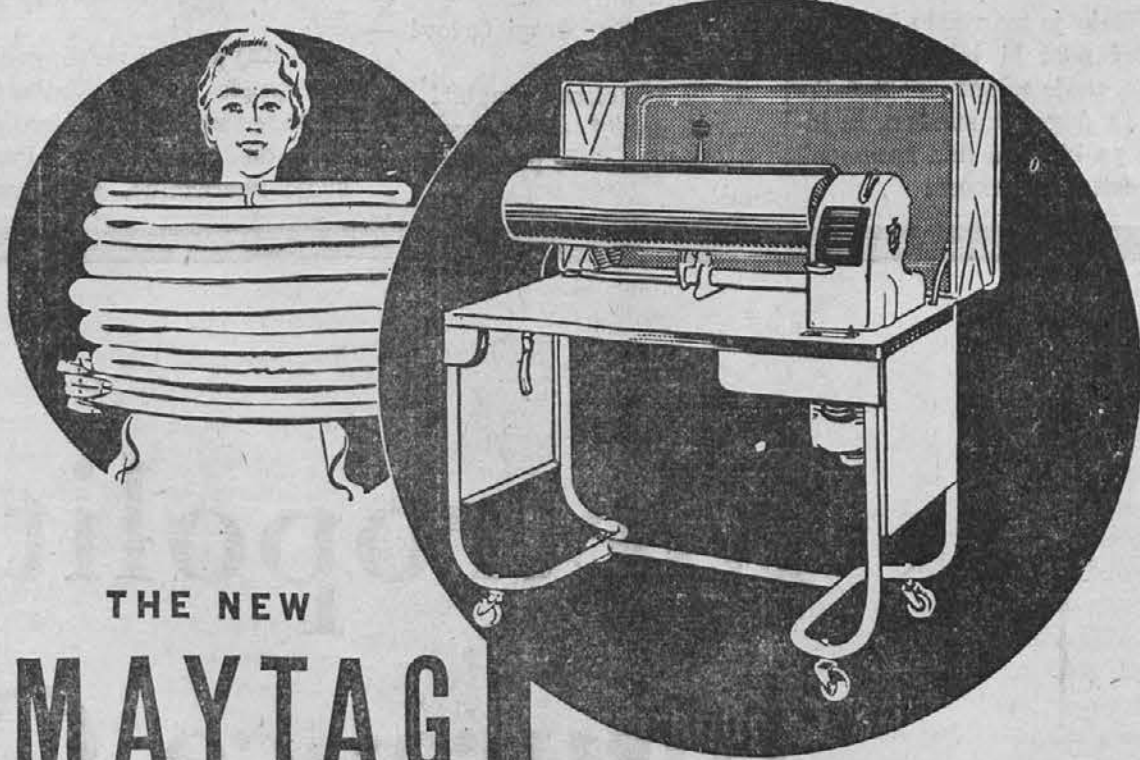
Obenem jo dolži, da je nameroma prikrivala zadevne dokumente pred senatnim preiskovalnim odsekom. Frankenstein je povedal reporterjem, da so bili včeraj ti dokumenti predloženi uradnikom korporacije. "In oni jih niso mogli zatajiti!" je dodal. "Svojih podpisov in lastnoročne pisave niso mogli zaniškati."

Fotostatične kopije, ki jih je

pokazal reporterjem, so se tikale odpuščanja delavcev zaradi unijskih aktivnosti. Tipično je bilo priporočljivo za odpušitev petih delavcev, "ker se na vso moč prizadevajo, da bi unionizirali tovarniške inšpektorje". O nekem drugem delavcu pravi priporočilo, na katerega podlagi je bil odpuščen, da "preveč govori o uniji".

Pogajanja med Chryslerjevo korporacijo in U. A. W. se medtem nadaljujejo, toda tiče na mrtvi točki. Unija je predlaga-

LEPO SE LIKA... HITRO IN UDOBNO

Ni več vam ni treba stati dolge ure in likati na roke. Pol manj časa porabite z novim, modernim likalnim strojem, Maytag izdelka. Izdelan je prvotno. Se kontrolira na roke ali pa pri kolenu. Lika vse. Kontrolira vročino, ne more zrjaveti, in se hitro segreje: ima valjar s paberka (corka) in veliko drugih odličnosti.

Dajte tega vaših ženi ali materi za velikonočno darilo — Takega darila si želi! Pokličite nas in vam damo polkusno demonstracijo na domu brezplačno. Pošljete nas tudi brezplačno na tečaj, kjer se pravilno likate rabiti likalnik.

Vzamemo International, Custodian in North American bančne knjižice in North American delnice dolar za dolar

Norwood Appliance and Furniture Co.

Jerry Bohinc in John Susnik, lastnika 6104 St. Clair Avenue ENDICOTT 3634

Naši slovenski zastopniki so: Ralph Hlad, Frank Prevec, Frank Plut, in Frank Rupar

PUBLIC CLOTHES CO

6301-03 ST. CLAIR AVENUE Vogal E. 63 St., nasproti St. Clair kopališča

Izognite se visokih cen! **OBLEKE \$13.95** **\$10.95 in TOPCOATS** Hitite! — Vse mere! — Vsi modeli!

Gremo iz trgovine!!!

Ne zamudite te prilike, prihranite \$5, \$10 in tudi \$15.

DEŠKE OBLEKE	4 KOSE \$5.95	MOŠKE DELOVNE HLAČE 95 ^C	MOŠKE PRAZNICNE HLAČE \$1.45
--------------	---------------	-------------------------------------	------------------------------

PUBLIC CLOTHES TRGOVINA S VELIKIMI NAPISI, 6301-03 St. Clair Avenue

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Avenue

V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU

želi svojim številnim prijateljem prav vesele velikonočne praznike in mnogo pihrov!

Obenem se priporoča onim, ki nameravajo v prihodnjem poletju potovati v staro domovino in onim, ki želijo poslati denar v domovino, kakor vsem, ki rabijo notarske listine.

SUHE ŠUNKE IN ŽELODCI ZA VELIKONOČNO KOSILO

Pri nas dobite šunke in želodce najboljše vrste pripravljene tako, da boste gotovo zadovoljni s našo suho mesenino. — Se priporočam

FRED JAZBEC 821 EAST 222 STREET

Voščim vesele velikonočne praznike vsem prijateljem

Predno začnete čistiti vašo hišo pridite in si oglejte našo novo trgovino zaves. Imamo največjo izbero — na stotine vzorcev za izbrati.

PARKWOOD HOME FURNISHING CO.

Kompletna oprema za dom 7110 ST. CLAIR AVENUE — ENDICOTT 4143

JOHN MAROLT, 1096 E. 77 ST.

Papirar in dekorator, želi vsem prijateljem in posetnikom vesele velikonočne praznike. Zahvaljuje se za dosedanje naklonjenost, ter se priporoča v bodoče

SPITE TRDNO, VZIVAJTE VASO HRANO

TRINER'S ELIXIR OF BITTER WINE

Mnogokrat odpravi neprebnost in zaprtico

NAROČITE SI PROSTI VZOREC — Triner's Bitter Wine Co. 544 S. Wells St., Chicago, Ill. Pošljite mi brezplačni vzorec. Ime Naslov

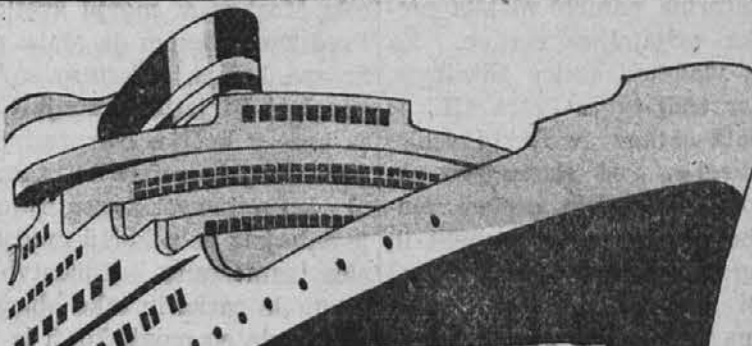

J. FAJDIGA IN F. KLANCAR

PEKARIJA V SND

6413 ST. CLAIR AVENUE

Naznanjata, da se bodo sprejemala naročila za potice, kolače in krofe. Se priporočata za naročila, ker bomo sedaj še boljše postregli kakor poprej.

JUGOSLAVIJA

NAJHITREJŠA DIREKTA PROGA

Pojdite v vašo domovino, po solnčni južni poti, najboljša pot po zimi. Poletno vreme in čisto morje se vam najbolj prilaga na ITALIAN LINE parnikih, parniki ki so neprekosljivi glede udobnosti in po-strežbe na modernem potovanju po morju in posebno izdelani, da imate veselo potovanje po JUŽNI POTI

SATURNIA VULCANIA

Direktno v Jugoslavijo — 16. apr. — 1. maja — 5. junija

REX - C. di Savoia - Roma VIA GENOA — 3. aprila, 10. aprila, 20. aprila, 24. apr.

Za informacije in rezervacije se obrnite na katerikoli zastopnika ali v naš urad.

1000 CHESTER AVENUE, CLEVELAND, O.

Italian Line

Carica Katarina

Zgodovinski roman

Naenkrat se je spomnil onih skrivnostnih vrat, o katerih mu je govalec pripovedoval. Viljem ni dvomil o tem, da ta vrata še vedno postoje in da bi lahko skozi nje prišel v klet.

Toda sam tega nikakor ni mogel izvršiti. V Moskvi ni imel nobenega prijatelja, ki bi mu lahko pomagal.

Viljem se je najprej spomnil Turpiza in vojaškega zdravnika.

Da, to sta bila njegova prijatelja, ona mu bosta takoj prihitela na pomoč. Viljem je sklenil, da ju bo naprosil naj prideta k njemu. Napisal jima je pismo, v katerem jima je točno opisal celotno stvar. Opisal je, kako je Rosvito spoznal in vse, kar se je zgodilo do danes.

Viljem pošlje posebnega glasnika na konju v Torn. Bil je bogat in je lahko vse poskusil, kako bi mogel Rosvito rešiti.

Čez dva dni sta pristala njegova prijatelja v Moskvo.

Viljem je sedaj stanoval v svoji vili, ki si jo je dal zgraditi. V teh tihih sobah so skovali prijatelji načrt, na podlagi katerega so nameravali rešiti nesrečno Viljemovo zaročenko.

Srečen slučaj jim je prišel na pomoč. Naslednjega dne bi morala dospeti v Moskvo carica Katarina.

Samostan je namreč slavil tristoletnico svojega obstanka in zato so nameravali svečano praznovati to obletnico.

Celo mesto se je nahajalo v svečanem razpoloženju.

Carici so se podali naproti mestni poveljnik, vojaški in civilni dostojanstveniki. Pred mestnimi vrati se je zbralo na tisoče in tisoče ljudi.

Katarinin prihod v Moskvo je nalikoval na triumfalno povorko. — Ona se je takoj odpravila v samostan, kjer je nameravala cel dan ostati. Najprej je bil namreč na programu svečani sprejem v samostanu. Drugi dan si bo carica ogledala samostanske prostore, nato pa se bo peljala skozi svečano razsvetljeno mesto, nakar se bo zopet vrnila v samostan, kjer bodo njej na čast priredili svečano večerjo.

Po večerji pa bo takoj zopet odpotovala v Petrograd, kamor jo kličejo neodložljivi državni posli.

Na tem programu so sestavili naši prijatelji svoj načrt.

Vse je šlo po programu. Pred samostanskimi vrati so pozdravile carico nune, s predstojnico na čelu. Predstojnica poklekne in izroči carici samostanske ključce. Na ta način je priznala, da smatra carico za svojo gospodarico.

Ta predaja ključev je imela važen politični pomen.

Katarina namreč ni bila prevelika prijateljica cerkve. Za časa vladanja carice Elizabete, kakor tudi carja Petra III., je uživala cerkev v Rusiji velike privilegije. Pod vladarjevo zaščito je postajala cerkev vedno bolj mogočna. Metropolit in drugi škofje so bili tako rekoč sredi ruskega carstva svoja lastna država, s svojo lastno vlado.

Ko pa je Katarina stopila na prestol, je takoj spoznala, kako nevarnost pomeni za njo moč cerkvenih dostojanstvenikov. Njeno prvo delo je zato bilo, da je ukinila velik del privilegij, one škofo pa, ki so se ji uprli, je kratkoma odstavila. Še več, Katarina je bila celo tako pogumna, da je obsodila marsikatero odličnega škofa na doživljensko ječo.

Cerkev zato ni bila napram Katarini prijateljski razpoložena. Duhovniki so večkrat na-

hujskali ljudstvo proti carici.

To je bila ogorčena, tiha borba, ki jo je carica vodila s cerkvi in v kateri je naposled ona ostala zmagovalka, ker ni popustila in ni odstopila od svojega prepričanja.

Se-le nedavno je izdala ukaz, da smejo neizmerna cerkvena posestva pripadati cerkvi le še sto let, nakar pa bodo postala državna lastnina. Ta novi zakon je razburil vse cerkvene dostojanstvenike in če bi šlo po njihovi volji, bi jo takoj vrgli s prestola.

Toda Katarina je vladala z železno roko in strogo; kjerkoli se je pojavil kak nezadovoljnič, ga je takoj uničila.

Že večkrat se je pripravljala na njo atentat in carica je bila prepričana, da so začetniki škofje.

To je seveda bilo le sumničenje. Dokazov Katarina ni imela, preiskava pa je pokazala, da to sumničenje ni bilo neupravičeno.

Zato je Katarina obljubila, da bo prisostvovala tej cerkveni proslavi samo takrat, če bi ji predstojnica samostana ponižno klečeč, izročila na svileni blazini samostanske ključce.

Spočetka so se upirali, naposled pa so škofje spoznali, da je carica močnejša in zato so sprejeli vse njene pogoje.

Na vsak način pa Katarina ni rada prišla v Moskvo. Storit pa je morala svojo dolžnost. Ljudstvo jo je hotelo pozdraviti, hotelo jo je občudovati. Carica pa se ni mogla otresti bojazni, da bo pri tej priliki na njo izvršen atentat.

Toda Katarina je bila preveč pogumna, da bi zato odstopila od svojega načrta. — Ne, pokazala bo cerkvi, da se ne boji! Pokazala bo da se ne boji niti bo dala, niti strupa, niti puške!

Ravno na podlagi te caričine bojazni, ravno na tej možnosti so sestavili naši trije prijatelji svoj načrt.

Ljudstvo je navdušeno pozdravilo carico.

Cerkveni dostojanstveniki, zbrani iz vseh krajev, so ponižno upognili svoje glave pred njo. Od jeze pa so škripali z zobmi, toda ničesar drugega jim ni preostalo.

Posebno pa se je odlikovala s svojo ponižnostjo predstojnica samostana. Carica je pregledala samostan. V vsaki celici je visela njena slika. Povsod jo je čakalo kako presenečenje. Kaka druga žena bi se dala morda že s takimi stvarmi omamiti, toda Katarina je vse spregledala s svojim ostrim duhom.

Ni jim verjela, vedela je, da se sovražnik ni preko noči spremenil v prijatelja.

Ko se je zmrčilo, je zasijala cela Moskva v morju svetlobe. Pred samostanom je stala prekrasna kočija, v katero so bili vpreženi štirje iskri konji. Carica sede v kočijo. Nasproti ji je sedel ranjki grof Orlov, takratni njen miljenec. Razen njiju se je nahajala še v kočiji predstojnica samostana. Ljudstvo je vzklikalo carici in tako oblegalo kočijo, da so mogli konji le korakoma stopati dalje.

Carica se je znebila svoje bojazni, ko je videla, da jo ljudstvo povsod navdušeno pozdravlja. Ne, med to množico se ne nahaja ubijalec! — Tako je bilo, dokler ni kočija dospela do Kremlja.

V tem trenutku pa, ko je kočija zavila okoli nekega ogla, skoči iz bližnje veže neki mladi človek.

Oblečen je bil v delavsko obleko. V roki je držal samokres z dolgo cevjo. On si napravi pot na. Duhovniki so večkrat na-

megli preprečiti, skoči on na kočijo.

Carica krične in omahne na blazine. Strmo je gledala na cev samokresa.

V trenutku izvije Orlov atentatorju orožje iz rok, nakar naveli na njega množica in ga podere na tla.

Grof Orlov se vzravna in zakliče:

— Držite ga! Zvežite in ga odnesite v samostan. — Njeno Veličanstvo bo samo zaslišalo zločinca!

Predstojnica samostana je trepetala, a tudi sam Orlov je bil razburjen.

Katarina se hitro zave in se zaničljivo obrne k predstojnici ter reče:

— Malo je manjkalo in ta lepa svečanost bi bila pokvarjena! Za moje udane podložnike bi bil ta dogodek strašen, za hlapce pa bi se ta dan spremenil v radostno svečanost!

Predstojnica ni mogla odgovoriti, razumela pa je, kaj te besede pomenijo.

— Kdo je ta človek? — vpraša carica. — Po obleki sodeč, je bil delavec. Videla sem ga natančno in vam zatrjujem grof Orlov, da se mi je zdelo, da ni imel namena streljati. Bil je popolnoma miren, njegove oči pa so imele blag izraz.

Orlov pogleda medtem samokres, ki ga je izvil atentatorju iz rok.

Na njegovem obrazu se je nedanoma pojavilo neizmerno presenečenje.

— Veličanstvo — vzklikne Orlov, — poglejte, kaj sem odkril!

Katarina je pozorno pogledala svojega miljenca.

— Govorite, dragi Orlov! — reče ona.

— Ta samokres ni nabit!

— Ni nabit? — Nemogoče!

— Veličanstvo, prepričajte se sami!

— Pokazali mi boste, ko se vrnemo v samostan, — odvrne Katarina. — Zapovejte kočijažu, da obrne in da nas odpelje nazaj.

Caričin ukaz je bil takoj izvršen in v kratkem času se ustavi kočija na samostanskem dvorišču.

— Veličanstvo, — reče predstojnica, — v veliki dvorani so zbrani gosti.

— Povejte gostom, da bom čez eno uro odpotovala iz Moskve in da mi je zelo žal, ker ne bom mogla preživeti tega večera v njihovi družbi.

Predstojnica jo je prestrašeno pogledala, toda carica ji je že obrnila hrbet in odšla v svoje sobe, kamor ji je sledil grof Orlov.

— Kaj pravite na to, grof? — ga vpraša carica. Slutila sem, da so me zvalili v Moskvo samo zato, da bi me ubili! Poznam svoje sovražnike, znala pa jih

bom tudi kaznovati! — Vedeti pa hočem vse! Ukažite, da pri- peljejo zločinca!

— Zdi se mi, da vas bo ta preiskava zelo presenetila, — reče grof Orlov.

— Presenetila? — vpraša carica. — Ah, ali mislite, da bo zločinca priznal, kdo ga je najel?

— Mislim, da ga sploh ni nihče najel!

— Kaj? Ali mislite, da je sam od sebe hotel izvršiti atentat?

— Atentat? Veličanstvo, moje mnenje je, da ta človek sploh ni nameraval izvršiti atentata!

— Saj je vendar nameril sa-

mokres na mene!

— Veličanstvo, ne pozabite, da samokres sploh ni bil nabit. Sicer pa boste celo stvar boljše razumeli, če boste pogledali v cev.

Orlov se približa carici, razstavi samokres, se obrne k carici in reče:

— Veličanstvo, ali hočete pogledati v cev tega samokresa?

Katarina pogleda in reče:

— Vidim nekaj belega.

— Točno, — odvrne Orlov. — To sem opazil že v kočiji...

— Kaj mislite, da je to?

— Papir!

(Dalje prihodnjič)

KOLIKOR KREDITA HOČETE PRI ADDISON FURNITURE & RADIO CO.

Vse potrebščine za dom. Prave cene iz tovarne. Oglejte si našo zalogo General Electric ledenic. **ODPRTO ZVEČER**

7210 ST. CLAIR AVE.

HEnderson 3417

Metropolitan Life Insurance Company

Poročilo za leto, zaključujoče 31. decembra, 1936

(V skladu z letnim poročilom, podanim na New York State Insurance Department)

ZAVAROVALNINA V TEKU

Smrtninska:

Navadna zavarovalnina	\$10,896,871,470.00
Industrijska zavarovalnina	7,175,974,709.00
Zavarovalnina v grupah	3,238,129,605.00

Skupaj \$21,310,975,784.00

Proti nesrečam in boleznim tedensko zavarovanje . . . \$17,238,719.00

Police:

Smrtninske (vključno 1,808,476 certifikatov v grupah)	42,990,980
Za zdravje in proti nesreči (vključno 979,343 certifikatov v grupah)	1,206,808

PREMOŽENJE IN OBVEZNOSTI

Premoženje \$4,494,701,772.24

Obveznosti:

Postavna rezerva polic	3,920,990,791.00
Dividende plačljive lastnikom polic v 1937	101,581,144.00
Druge obveznosti	145,705,169.55
Slučajna rezerva	48,000,000.00

Skupne obveznosti \$4,216,277,104.55

Prost sklad (preostanek) \$278,424,667.69

PROMET V 1936 (LETNE ŠTEVILKE)

Nova zavarovalnina izdana:

Navadne police	\$1,114,803,062.00
Industrijska zavarovalnina	1,009,049,516.00
Police v grupah	142,020,543.00

Skupno \$2,265,873,121.00

Obnovljena in povišana \$709,108,639.00

Plačano dedičem in lastnikom polic:

Posmrtnina	\$164,916,631.02
Druga plačila lastnikom polic	\$346,227,175.39

Skupna izplačila \$511,143,806.41

PROMET V 1936 (DNEVNA POVPREČNOST)

Police izdane in obnovljene dnevno	17,284
Število zahtev plačanih dnevno	2,344
Zavarovalnina izdana, obnovljena ali povišana dnevno	\$9,818,422.00
Plačila dedičem in lastnikom polic in priključitev rezerve dnevno	\$2,450,501.00
Zvišanje premoženja dnevno	\$857,753.00

Metropolitan je medsebojna organizacija. Njeno premoženje je za dobrobit nje lastnikov polic in vsak deljiv preostanek se vrne nje lastnikom polic v obliki dividend

Povprečno ena petina ljudi v Zedinjenih državah in v Kanadi sosedaj zavarovani v Metropolitan, veliko jih ima po dve ali več polic

METROPOLITAN LIFE INSURANCE COMPANY

FREDERICK H. ECKER
Chairman of the Board

NEW YORK

LEROY A. LINCOLN
PRESIDENT